

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I RIBARSTVA
UPRAVA ZA STRUČNU PODRŠKU RAZVOJU
POLJOPRIVREDE

Inovacije u poljoprivredi i EIP-AGRI operativne skupine

poljoprivreda.gov.hr
savjetodavna.mps.hr

Inovacije u poljoprivredi su razvoj novih proizvoda, praksi, procesa ili tehnologija, kao i testiranje i prilagodba postojećih tehnologija i procesa u novim geografskim ili okolišnim okvirima.

Temelje se na modelu 'interaktivne inovacije' koji potiče suradnju i inovativnost, a podrazumijeva pristup 'odozdo prema gore', fokusirajući se na stvarne potrebe poljoprivrednika te inovativno rješenje postojećih problema u poljoprivredi.

U svrhu poticanja razvoja inovacija, suradnje i poboljšanja razmjene znanja osnivaju se operativne skupine.

Operativna skupina su osobe koje se okupljaju kako bi radili na konkretnim, praktičnim rješenjima za problem ili inovativnu ideju čiji je projekt financiran iz EU politike ruralnog razvoja.

Operativna skupina sastoji se od **poljoprivrednika i partnera sa zajedničkim interesom** u specifičnom, praktičnom inovacijskom projektu, a članovi operativne skupine trebaju biti različitih kompetencija, praktičnih i znanstvenih. Na primjer: poljoprivrednici, savjetnici, istraživači, poduzeća, nevladine organizacije i drugi!

Svaka skupina se treba sastojati od **partnera koji su potrebni za postizanje specifičnih ciljeva projekta**, što znači da članovi mogu varirati od operativne skupine do operativne skupine, ovisno o temi i cilju svakog projekta.

Projekti mogu uključivati različite aktivnosti, terenska ispitivanja, zajedničke radne sastanke, isprobavanje novih praksi ili tehnologija, izradu materijala za razmjenu znanja, pripremu praktičnih priručnika ili organiziranje događaja uključujući unakrsne posjete za razmjenu znanja s drugim operativnim skupinama.

Vrste projekata ili područje djelovanja za operativne skupine mogu biti vrlo široki, ali **projekt mora doprinijeti cilju EIP-AGRI promicanja poljoprivredne inovacije** koja je resursno učinkovitija, produktivnija, s niskim emisijama, klimatski prihvatljivija, otpornija i koja djeluje u skladu s osnovnim prirodnim resursima o kojima ovisi poljoprivreda.

Proces uspostave i djelovanja operativne skupine

- 1) **Jasno identificiranje određenog problema ili potrebe** - jedna osoba ili skupina koji imaju konkretan problem koji treba riješiti ili imaju inovativnu ideju koju žele pretočiti u stvarnost.
- 2) **Razvijanje ideje** - skupina treba razmotriti kako ideju mogu pretvoriti u inovaciju i koje su potrebe koje će imati na tom putu.
- 3) **Pronalaženje partnera i sklapanje partnerstva** – uključivanje drugih partnera koji imaju ili će imati određene podatke, iskustvo ili znanje. Na primjer ukoliko poljoprivrednik treba određenog znanstvenika koji bi mu pomogao prikupiti podatke o njegovoj ideji.

- 4) **Priprema plana** - pripremiti plan za svoj projekt s jasnim ciljevima, raspoloživim sredstvima, podjelom odgovornosti među partnerima i okvirnim vremenskim planom provedbe projekta.
- 5) **Identificiranje potreba za financiranjem** – proučiti mogućnosti izvora financiranja i prikupiti potrebne informacije o uvjetima i kriterijima za pripremu prijave za sufinanciranje.

- 6) **Priprema projekta i prijave za sufinanciranje** – uvjeti prihvatljivosti projektnog plana, troškovi i kriteriji odabira propisani su važećim Pravilnikom o provedbi intervencije 77.03. Potpora za EIP operative skupine iz Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike RH 2023.-2027., a dokazuju se dokumentacijom koja se propisuje natječajem.
- 7) **Provedba projekta** – projekt se mora provoditi na području RH, odnositi se na temu navedenu u ugovoru i doprinositi najmanje jednom od 9 specifičnih ciljeva ZPP-a.
- 8) **Izveštaji i dijeljenje informacija o svim postignutim rezultatima** – prilikom svakog podnošenja zahtjeva za isplatu dostaviti Izvešće o provedbi projekta/završno izvješće Upravljačkom tijelu. Rezultati projekta kao i sve faze provedbe moraju biti javno dostupne, ne mogu se patentirati, licencirati niti zaštititi kao autorsko pravo ili intelektualno vlasništvo.

Služba za potporu inovacijama

Služba za potporu inovacijama je ustrojstvena jedinica Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva koja pruža stručnu podršku uspostavi, razvoju i primjeni inovacija u poljoprivredi. Služba za potporu inovacijama zapošljava službenike koji su zajedno s privatnim savjetnicima educirani za prepoznavanje potreba i pokretanje inovacijskog procesa, organizaciju i podršku radu EIP operativnih skupina. Ovi službenici su ujedno i inovacijski brokeri.

Inovacijski brokeri

Inovacijski brokeri imaju ključnu ulogu za pokretanje inovativnih projekata. Inovacijski broker je javni ili privatni savjetnik educiran za prepoznavanje potreba i pokretanje inovacijskog procesa u poljoprivredi koji u kontaktu sa poljoprivrednikom pokreće inovaciju, kreira operativnu skupinu i koordinira njen rad. Inovacijski broker posjeduje potrebne vještine i znanja za pružanje potpore u inovacijskim procesima i educiran je sukladno programima provođenim u sklopu Obzor 2020 projekata: i2connect i CECRA.

Popis inovacijskih brokera u Republici Hrvatskoj možete pronaći na poveznici: <https://akis.mps.hr/inovacije/inovacijski-brokeri/>

Zadaće inovacijskih brokera:

- ✓ Sudjelovati u procesu otkrivanja problema koji poljoprivrednici žele riješiti i identificiranja inovativne ideje
- ✓ Pronaći i povezati poljoprivrednike i partnere koji imaju zajednički problem u poljoprivredi te potrebne kompetencije (praktične ili znanstvene) za pronalaskom prikladnog rješenja i pokrenuti projekt operativne skupine
- ✓ Pružanje pomoći u pronalaženju izvora financiranja i pripremi projektnih prijedloga

Financiranje suradnje poljoprivrednika i partnera u operativnim skupinama

Intervencija 77.03. Potpora za EIP operativne skupine iz Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike RH 2023.-2027.

Cilj intervencije je financiranje inovativnih projekata operativnih skupina. Inovativni projekt temelji se na razvoju inovativnih rješenja usmjerenih na potrebe poljoprivrednika, povezivanju partnera koji imaju komplementarna znanja, kao što su poljoprivrednici, savjetnici, istraživači, poduzeća ili nevladine organizacije, u ciljanim kombinacijama koje su najprikladnije za ostvarenje ciljeva projekta i suodlučivanju i sukreiranju tijekom trajanja cijelog projekta.

Prihvatljivi korisnici su EIP operativne skupine koje se sastoje od **najmanje dva partnera** (poljoprivrednici, savjetnici, istraživači, proizvođačke organizacije i sl.).

Više informacija dostupno na: <https://ruralnirazvoj.hr/intervencije/77-03-suradnja-potpورا-za-eip-operativne-skupine/>

Primjeri operativnih skupina

Operativna skupina (OS): Procjena i ublažavanje oštećenja voća kroz nove tehnologije u Portugalu

Problem: Poljoprivrednici su imali problem s velikom količinom oštećenog voća koje je predstavljalo 25% ukupne proizvodnje te nisu bili u mogućnosti identificirati kritične točke oštećenja u različitom voću tijekom berbe, transporta, kalibracije, skladištenja i pakiranja.

Članovi OS: Lokalna mreža od 32 proizvođača voća Frutus, Centar za brzi i održivi razvoj proizvoda, Politehnički institut Leiria (IPL-CDRsp) i Nacionalni operativni tehnološki i Hortikulturni centar (COTHN).

Projektna ideja: Zajedno raditi na identificiranju i smanjenju štete uzrokovane lošim rukovanjem voćem tijekom berbe i transporta nakon berbe.

Rezultat: Dizajniranjem i proizvodnjom novog „elektroničkog“ voća (elektroničkog proizvoda) omogućeno je mjerenje oštećenja uzrokovanih udarcem i kompresijom. Saznali su koje su kritične točke u liniji za preradu i tako su podešavanjem strojeva za preradu uspjeli minimalizirati štetu na voću. Budući da je plod bio manje oštećen, bio je viši u rangu kvalitete i imao je veću cijenu na tržištu.

Operativna skupina: Projekt EVI (Erdbeer Verticilium Impfung)

Problem: Uzgajivači jagoda u saveznoj pokrajini Brandenburg (Njemačka) imali su ozbiljnih problema s bolešću *Verticilium dahliae* koja inficira tlo i uzrokuje velike štete na mladim biljkama.

Članovi OS: Centar za istraživanje poljoprivrednog krajolika (ZALF), tri poljoprivrednika i poduzeće koje je specijalizirano za izradu bioloških pripravaka.

Projektna ideja: Prikupiti podatke te uspostaviti bazu podataka sa svim informacijama o istraživanjima koja su u tijeku i učinkovit način za usporedbu i razmjenu informacija. Razviti sustavan pristup za liječenje ovog problema.

Rezultat: Projekt je bio uspješan, razvijene su dvije inovacije. S jedne strane, izumljeno je biološko kontrolno sredstvo (BCA): imunizacija za biljke. S druge strane, osmišljena je praktična metoda primjene: korijenje biljke jagode trebalo je uroniti u vodenu suspenziju prije sadnje na polja.

Literatura

1. Brošura „EIP-AGRI operativne skupine - Pretvaranje vaše ideje u inovaciju“, iz informativnog lista EIP-AGRI Service Point Operativne skupine EIP-AGRI, svibanj 2014.
2. Brošura „Sa suradnjom do inovacija - Umrežavanje operativnih skupina u EU“, iz informativnog lista EIP-AGRI Service Point, ožujak 2018.

Slike

Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, Uprava za stručnu podršku razvoju poljoprivrede

Pravni izvori za provedbu EIP operativnih skupina:

Pravilnik o provedbi intervencije 77.03. Potpora za EIP operativne skupine iz Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske 2023. – 2027. (NN br. 33/24 i 35/24)

Više informacija

AKIS platforma: <https://akis.mps.hr/>

EU EIP-AGRI operativne skupine: www.eip-agri.eu

Mreža Zajedničke poljoprivredne politike EU: <https://eu-cap-network.ec.europa.eu>

Kontaktirajte nas

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

Služba za potporu inovacijama

eip.projektneideje@mps.hr

Autori:

Ozren Hrsto, dipl. ing. preh. teh.

Jasmina Vagan, mag. ing. agr.

Andrea Ćosić, dipl. ing. agr.

dr. sc. Ivan Danjek

Tomislav Mesić, dipl. ing. agr.

Zagreb, svibanj 2025. godine